

INFORMATIEMAP

Beste gastgezin en Oekraïners,

In deze informatiebundel vinden zowel gastgezinnen als Oekraïners die bij deze gezinnen verblijven veel (praktische) informatie over het verblijf van Oekraïners bij gastgezinnen in de gemeente 's-Hertogenbosch. De informatie vind je verspreid over verschillende onderwerpen:

1. Algemene informatie	
2. Registratie, onderdak en wonen	
3. Gezondheidszorg	
4. Familie	
5. Wat te doen in de buurt en activiteiten	
6. Onderwijs	
7. Huisdieren	
8. Mobiel en internet	
9. Werk, inkomen en leefgeld	

Wat moet je doen als jouw vraag niet in deze map wordt beantwoord?

Dan helpen we je graag verder. Voor niet alledaagse hulpvragen over bijvoorbeeld zorg, inkomen, opleiding en werk kun je terecht bij het infoplein op de opvanglocaties in 's-Hertogenbosch aan de Hervensebaan 1 of Bruistensingel 300.

Website RefugeeHelp

De website www.refugeehelp.com is het online startpunt voor Oekraïense vluchtelingen in Nederland en iedereen die zich voor jullie in wil zetten. Je vindt hier landelijke informatie over initiatieven van de overheid, bedrijven en maatschappelijke organisaties. De website opent automatisch in de Nederlandse taal, maar je kan helemaal bovenaan kiezen om de site in het Oekraïens te bezoeken. Let op! De informatie op deze website is landelijk.

Scan de QR naar de website van RefugeeHelp. Deze website is ook beschikbaar in Oekraïense taal, je kunt bovenin de taalkeuze aanpassen.

Algemene informatie

1. Waar ben ik?

Je bent in de gemeente 's-Hertogenbosch. 's-Hertogenbosch ligt in het zuiden van Nederland. 's-Hertogenbosch wordt in de volksmond ook wel Den Bosch genoemd.

2. Ik heb hulp nodig van de hulpdiensten (politie, brandweer, ambulance). Hoe kan ik ze bereiken?

SPOED: Bel het alarmnummer 112 voor spoedeisende hulp. Bijvoorbeeld als jij of iemand anders dringend medische hulp nodig heeft. Bij brand. Of als je getuige bent van een misdrijf.

GEEN SPOED: Bel 0900 – 8844. Op dit nummer kun je terecht met al jouw niet-spoedeisende vragen en problemen.

3. Waar kan ik geld wisselen?

Je kan geld wisselen bij het geldwisselkantoor GWK Travelex. Het adres van het geldwisselkantoor is Stationsplein 133. Op dit moment wisselt het geldwisselkantoor geen Oekraïense of Russische valuta om. Als dit verandert, lees je dit op: <https://www.refugeehelp.com/get-help/category/general> (of scan de QR-code).

4. Waar is het Oekraïense consulaat in Nederland?

Het Oekraïense consulaat in Nederland is in Den Haag. Het adres is Zeestraat 78. Je kan alleen naar het consulaat als je vooraf een afspraak maakt. Dat kan via het telefoonnummer +31 70 362 60 95 of door te mailen naar hc@ukrconsulaat.nl.

Registratie, onderdak en wonen

1. Wat is nodig om mij goed te registreren?

Het is belangrijk dat je goed wordt geregistreerd. Door de registratie is het mogelijk om gebruik te maken van Nederlandse voorzieningen, zoals zorg, leefgeld en later misschien werk. Er wordt met het oog op veiligheid, goed en voorzichtig met jouw persoonsgegevens omgegaan. De registratie is geen verplichting om in Nederland te blijven. Je mag altijd vertrekken wanneer je wilt.

Je kunt je registreren op het Stadskantoor, Wolvenhoek 1 in 's-Hertogenbosch. Je kunt hiervoor telefonisch een afspraak maken met onze medewerkers van Publieke Dienstverlening. Je kunt op werkdagen tussen 8.30 en 17.00 uur bellen naar (073) 615 51 55. Op donderdag is er ook avondopenstelling tot 20.00 uur.

Wat hebben we nodig om je goed te registreren?

- Het is belangrijk dat je met jouw hele gezin (vader, moeder, kinderen) langskomt.
- Jouw paspoort of identiteitsbewijs (let op: het fysieke document, geen kopie).
- Paspoort en identiteitsbewijzen van kinderen (indien aanwezig) (let op: het fysieke document, geen kopie).
- Aanwezige geboortebewijzen (let op: het fysieke document, geen kopie).
- Aanwezige huwelijksbewijzen (let op: het fysieke document, geen kopie).

Bij de registratie wordt er gevraagd je handtekening te zetten. Daarmee wordt je registratie in Nederland officieel gemaakt. Deze handtekening betekent niet dat je altijd in Nederland moet blijven. Je mag vertrekken wanneer jij dat wilt. Maximaal vier weken na je registratie krijg je een bevestiging en een BSN-nummer. Dit nummer is voor iedereen anders. Met jouw BSN-nummer kun je gebruikmaken van voorzieningen in Nederland. Zoals zorg, leefgeld en later misschien werk.

Wanneer Oekraïense vluchtelingen duurzaam gaan verblijven bij een gastgezin dan is het belangrijk dat het gastgezin dit doorgeeft bij instanties, die hen inkomensondersteuning bieden. Deze duurzame (niet meer tijdelijke) inwoning kan gevolgen hebben voor bijvoorbeeld toeslagen van de Belastingdienst en uitkeringen van bijvoorbeeld SVB, UWV en gemeente.

2. Ik woonde, werkte of studeerde in Oekraïne, maar heb een andere nationaliteit. Wat nu?

Als je een (tijdelijke of permanente) verblijfsvergunning had voor Oekraïne die geldig was op 23 februari 2022, dan kunnen we je in Nederland registreren.

Wat hebben we nodig om je goed te registreren?

- Het is belangrijk dat je met jouw hele gezin (vader, moeder, kinderen) langskomt.
- Jouw tijdelijke of permanente verblijfsvergunning voor Oekraïne die geldig was op 23 februari 2022 en die van je eventuele andere gezinsleden (let op: het fysieke document, geen kopie).
- Jouw paspoort of identiteitsbewijs en die van je eventuele andere gezinsleden (let op: het fysieke document, geen kopie).
- Aanwezige geboortebewijzen.
- Aanwezige huwelijksbewijzen.

3. Kan ik water uit de kraan drinken?

In Nederland is al het water uit de kraan drinkwater.

4. Waar kan ik mijn afval laten?

In Nederland scheiden we afval. Vraag bij je gastgezin na hoe zij dit hebben geregeld. Vaak hebben Nederlandse huishoudens drie prullenbakken: voor papier, voor plastic en voor het andere afval.

5. Hoelang kunnen we bij ons gastgezin blijven? En hoe ziet de toekomst eruit?

Hoelang jij kunt blijven bij je gastgezin bespreek je met jouw gastgezin. Je spreekt daarover samen iets af. Ook het 'betalen voor voorzieningen' door het gastgezin is iets wat je onderling afspreekt. Je kunt voor het verblijf een vergoeding aan je gastgezin geven, maar dit is geen verplichting.

15.4 Ik heb verhuisplannen, wat moet ik doen?

Als je verhuist naar een gastgezin, eigen woning, het buitenland of terug naar Oekraïne dan moet je dit altijd doorgeven aan de gemeente 's-Hertogenbosch. Scan de QR code voor meer informatie hierover op de website van de gemeente 's-Hertogenbosch (Engelstalig).

Gezondheidszorg

Bel met het alarmnummer 112 voor spoedeisende hulp. Bijvoorbeeld als iemand in levensgevaar is en direct medische hulp nodig heeft.

In Nederland proberen we lichte gezondheidsklachten eerst zelf op te lossen. Bijvoorbeeld bij hoesten, een neusverkoudheid of hoofdpijn. We gaan dan naar een drogisterij. Daar kun je lichte medicijnen kopen. Bijvoorbeeld tabletten tegen keelpijn en hoofdpijn. Etos en Kruidvat zijn drogisterijen in Nederland.

Maak je je zorgen en wil je dat er een arts naar kijkt? Dan kun je naar de huisarts. Dat is vaak de eerste arts die we bezoeken bij gezondheidsklachten. De huisarts onderzoekt jouw klacht en probeert deze te genezen. Als hij denkt dat er een andere arts naar moet kijken, bijvoorbeeld in het ziekenhuis, dan verwijst de huisarts je door. Hij zorgt dan dat je bij een andere arts terecht kan. Hieronder lees je hoe je een afspraak kan maken bij de huisarts.

1. Waar kan ik een huisarts bezoeken?

Vraag aan je gastgezin welke huisarts je kunt bezoeken. Wellicht kun je wel naar dezelfde huisarts als je gastgezin. Bel altijd eerst naar de huisarts om een afspraak te maken. Vaak krijg je de assistente aan de lijn. Met hem of haar spreek je wanneer en hoe laat je de huisarts kunt bezoeken.

De huisarts gaat altijd voorzichtig om met jouw persoonsgegevens. In het belang van jouw privacy.

2. Waar kan ik naartoe als ik in de avond, op zaterdag of op zondag een huisarts nodig heb?

In de avond, op zaterdag en op zondag kun je voor hulp van een huisarts bellen naar de huisartsenpost. Hiervoor kun je bellen naar +31 88 876 50 50.

3. Wat moet ik doen als ik medicijnen nodig heb?

Als je medicijnen nodig hebt, bel je met de huisarts. Je kunt dan aan de assistente van de huisarts vertellen waarvoor je medicijnen nodig hebt. De medicijnen kunnen dan opgehaald worden bij een apotheek in de buurt.

4. Wat moet ik doen als ik medicijnen nodig heb in de avond, op zaterdag of op zondag?

In de avond, op zaterdag en op zondag kun je voor medicijnen bellen naar +31 73 553 59 99. Je moet de medicijnen dan ophalen bij de apotheek in het Jeroen Bosch Ziekenhuis. Het adres is: Henri Dunantstraat 1 in 's-Hertogenbosch.

5. Waar kan ik een tandarts bezoeken?

Voor spoedeisende tandartszorg kun je terecht bij onderstaande tandartsen. De tandheelkundige spoedzorg aan patiënten wordt vergoed.

- Dental Clinics Zaltbommel, telefoonnummer +31 418 51 41 16, adres: Wielkamp 3 in Zaltbommel.
- Tandartspraktijk Mondmedicentrum Den Bosch, telefoonnummer: +31 73 613 77 42, adres: Van Sasse van Ysselstraat 3 in 's-Hertogenbosch.
- Tandartspraktijk Mondmedicentrum Empel, telefoonnummer: +31 73 642 65 65, adres: Burgemeesters Godschalxstraat 74 in 's-Hertogenbosch.
- Tandartspraktijk Zevenhont, telefoonnummer: +31 73 641 77 22, adres: Zevenhontseweg 5 in 's-Hertogenbosch.

- Staas & Bergmans, telefoonnummer: +31 73 613 34 33, adres: Schubertsingel 32 in 's-Hertogenbosch, Graafseweg 90 in 's-Hertogenbosch en Groote Wielenlaan 109 in 's-Hertogenbosch.

6. Waar kan ik naartoe als ik in de avond, op zaterdag of op zondag een tandarts nodig heb?

In de avond, op zaterdag en op zondag kun je voor hulp van een tandarts bellen naar de Mondzorg Poli. Hiervoor kun je bellen naar: +31 73 303 75 20. Het adres is Eekbrouwersweg 4 in 's-Hertogenbosch.

7. Kan ik naar een fysiotherapeut?

Alleen de huisarts kan je doorverwijzen naar de fysiotherapeut. Wil je fysiotherapie of denk je dit nodig te hebben? Dan ga je eerst langs de huisarts (zie punt 1). De huisarts beoordeelt dan of dat fysiotherapie noodzakelijk is. Zo ja, dan verwijst hij je door naar de fysiotherapeut. De fysiotherapie heet Fysiotherapiepraktijk Beenhakkers. Het adres is Antoon der Kinderenlaan 7, 's-Hertogenbosch, +31 73 613 53 18.

8. Ik ben zwanger, waar kan ik medische hulp krijgen?

SPOED: Bel dan met +31 6 53 20 29 15.

Ben je zwanger? Neem dan contact op met verloskundigenpraktijk Vita Nova. Tijdens je zwangerschap monitoren ze jouw gezondheid en de gezondheid van jouw baby. Ze bereiden je voor op de bevalling, helpen tijdens de bevalling en daarna. Het telefoonnummer van Vita Nova is +31 73 612 45 69.

Altijd de verloskundigenpraktijk bellen bij:

- Bloedverlies tijdens de zwangerschap
- Afname van de bewegingsfrequentie van het kind na 28 weken zwangerschap
- Buikpijn, krampen of weeën
- Aanwezigheid van een of meer van deze symptomen na 20 weken zwangerschap:
 - Hoofdpijn
 - Lichtflitsen voor de ogen
 - Braken
 - Pijn in de buik of tussen de schouderbladen
 - Plotselinge zwelling in het gezicht
 - Tintelingen in de vingers

9. Wat moet ik doen als ik medicijnen gebruik voor tuberculose? Als ik tuberculose klachten heb? Of als ik ooit tuberculose heb gehad?

Als je medicijnen gebruikt voor tuberculose, klachten hebt of ooit tuberculose hebt gehad, bel dan naar de tuberculose afdeling van de GGD. Het telefoonnummer is +31 88 368 73 45.

10. COVID-19

10.1 Wat moet ik doen als ik klachten heb die passen bij het coronavirus?

Klachten die passen bij het coronavirus zijn bijvoorbeeld neusverkouden, keelpijn, hoesten, koorts, niet goed kunnen ruiken of proeven en/of moeite hebben met ademen. Als je hier last van hebt, dan moet je een zelftest doen.

10.2 Wat moet ik doen als de zelftest negatief is en ik dus geen corona heb?

Als je geen corona hebt, mag je gewoon alle dingen doen. Je mag in de gemeenschappelijke ruimtes komen en naar buiten gaan.

Denk jij of denkt iemand in jouw omgeving aan zelfdoding? Praten helpt en kan anoniem. Chat via www.113.nl, bel 113 of bel (gratis) 0800 0113.

12. Moet ik een zorgverzekering afsluiten?

Nee, je hoeft vanaf 01-07-2022 geen zorgverzekering meer af te sluiten. Je bent vanaf dan namelijk automatisch verzekerd via de Regeling Medische zorg Ontheemden (RMO). Je moet hiervoor wel een burgerservicenummer (BSN) hebben. Heb je al een zorgverzekering? Dan wordt deze voor jou stopgezet. De zorg die vergoed wordt, is de zorg die binnen het basispakket zorgverzekering valt. Alleen de zorg die na 01-07-2022 is geleverd, kan via de RMO gedeclareerd worden.

Heb jij nog geen BSN-nummer? Dan kun jij je zorgkosten declareren bij het CAK via de subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden. Kijk hiervoor op de website van het CAK: www.hetcak.nl

Meer informatie over de RMO en welke zorg gedeclareerd wordt, vind je op de website van de zorgverzekeringslijn: www.zorgverzekeringslijn.nl/jouw-situatie/uit-oekraïne/. De informatie op de website is er ook in het Engels, Oekraïens en Russisch.

12.1 Extra verzekerd naast basispakket

Naast de zorg die valt binnen het basispakket, ben je via de RMO nog extra verzekerd voor een aantal zaken:

- **Tandheelkundige zorg**

- Chirurgische tandheelkundige hulp, uitgevoerd door een kaakchirurg. Hieronder vallen niet: parodontale chirurgie (tandvlesbehandelingen), het aanbrengen van een tandheelkundig implantaat en ongecompliceerde extracties (kiezen trekken als dat ook door de tandarts gedaan kan worden).
- Röntgenonderzoek voor chirurgische tandheelkundige hulp, door of op verzoek van een kaakchirurg.
- Uitneembare prothesen (kunstgebitten) voor de boven- en/of onderkaak.
- Naast bovenstaande tandheelkundige vergoeding vanuit de RMO kan de tandarts andere noodzorg uitvoeren tot maximaal € 250 en declareren via deze regeling.

- **Brillen en gehoorapparaten**

Hier is nog geen duidelijke informatie over. Zodra er wel meer informatie is, melden wij dat in deze map.

- **Anticonceptie**

Anticonceptie wordt vergoed met uitzondering van condooms. Dit geldt voor alle leeftijden, dus ook boven de 21 jaar.

- **Abortus**

Abortussen die tussen 1-2-2022 en 1-7-2022 zijn uitgevoerd, kunnen met terugwerkende kracht vergoed worden via de RMO.

Familie

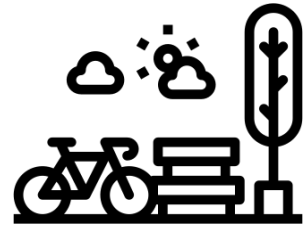
Op dit moment zijn vragen over familie en familiehereniging nog moeilijk te beantwoorden. De gemeente 's-Hertogenbosch is met veel organisaties bezig om zo snel mogelijk antwoorden te vinden. Als hier meer over bekend is, voegen wij dit toe aan deze informatiebundel.

Wat op dit moment landelijk bekend is, lees je op www.refugeehelp.com (ook beschikbaar in Oekraïense taal). Scan de QR code om naar deze website te gaan, je kunt bovenin de taalkeuze aanpassen.

Wat te doen in gemeente 's-Hertogenbosch en activiteiten

In 's-Hertogenbosch is van alles te doen. Maak gebruik van Google Maps voor de routes. Google Maps geeft per vervoersmiddel (lopen, fietsen, openbaar vervoer) aan wat de makkelijkste route is.

Heb je een speciaal verzoek? Of wil je hulp bij het vinden van de weg? Dan kun je vast terecht bij iemand uit jouw gastgezin.

1. Kan ik gebruikmaken van het openbaar vervoer?

Ja, dat kan.

Als je nog geen leefgeld krijgt van de Nederlandse overheid, kun je gratis reizen met het openbaar vervoer als het gaat om noodzakelijke reizen, zoals: een ziekenhuisbezoek of een familiehereniging. Je kan gratis reizen door je Oekraïense paspoort of identiteitsbewijs te laten zien in het openbaar vervoer.

- Bus: laat je paspoort of identiteitskaart zien aan de buschauffeur.
- Trein: om met de trein te kunnen reizen moet je op het station door een toegangspoortje. Ga op het station naar de servicebalie. Als je daar je paspoort of identiteitskaart laat zien, dan krijg je van de medewerker een gratis dagkaart. Daar kan je dan mee door de poortjes en in de trein.

Als je leefgeld krijgt van de Nederlandse overheid, dan kun je dat gebruiken om een bus- of treinkaartje te kopen.

Op www.ov9292.nl kun je zien waar en wanneer bussen en treinen rijden. Je kunt hiervoor ook Google Maps gebruiken.

2. Zijn er ook activiteiten (in de buurt)?

Ja, er worden verschillende activiteiten georganiseerd. Kijk op de facebookpagina [Vluchtelingen in Den Bosch](#) voor activiteiten die plaatsvinden.

3. Kan ik sporten?

In 's-Hertogenbosch zijn veel sportverenigingen. Wil je sporten bij een vereniging of mis je de sport die jij in Oekraïne deed? Een lidmaatschap of abonnement bij een sportvereniging kost geld. De tarieven verschillen per vereniging.

Onderwijs

Een overzicht van de schoolvakanties vind je op de website van de Rijksoverheid, www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/schoolvakanties

1. Peuterarrangement

Het peuterarrangement is er voor alle kinderen van 2,5 t/m 3 jaar. Het is een gezellige, veilige en uitdagende plek. Kinderen spelen onder begeleiding met leeftijdgenootjes. Het peuterarrangement is een goede voorbereiding op de basisschool en er is extra aandacht voor de taalontwikkeling. Pedagogisch medewerkers stimuleren en volgen de ontwikkeling van het kind terwijl het 'spelend leert'. Peuters mogen maximaal vier ochtenden per week naar het peuterarrangement.

De gemeente 's-Hertogenbosch heeft besloten dat het peuterarrangement voor Oekraïense peuters woonachtig in 's-Hertogenbosch t/m 31 december 2022 gratis is.

1.1 Waar vind je de peuterarrangementen?

Er zijn 42 peuterarrangementen in alle wijken van 's-Hertogenbosch, aangeboden door 10 kinderopvangorganisaties. Vaak zijn ze gevestigd in een schoolgebouw en vormen samen met de school een kindcentrum voor kinderen van 0 t/m 12 jaar.

Het peuterarrangement loopt gelijk met een schooljaar en heeft dezelfde schoolvakanties. Dit schooljaar start de zomervakantie op zaterdag 23 juli 2022 en begint het peuterarrangement weer op maandag 5 september 2022.

Kijk op de website www.compasnul13.nl onder het kopje 'Ouders' voor meer informatie over de locaties van de peuterarrangementen. Op de locaties aangeduid met een * kan jouw kind maximaal vier ochtenden naar een VVE-peuterarrangement. Bij een VVE-locatie is er extra aandacht voor taalontwikkeling. Op de andere locaties kan jouw kind 2 ochtenden terecht.

2. Basisonderwijs

Ieder kind heeft recht op onderwijs. In Nederland mogen kinderen vanaf 4 jaar naar de basisschool, vanaf 5 jaar is dit verplicht en dit geldt t/m 18 jaar. Vrijwel alle Nederlandse kinderen gaan al vanaf 4 jaar naar school. Kinderen volgen acht jaar basisonderwijs en gaan dan naar het middelbaar onderwijs.

2.1 Naar de basisschool

Woon je bij een gastgezin dan kun je jouw kind zelf aanmelden op een basisschool in de wijk waar je woont. Zij helpen jou verder bij de inschrijving en geven jou praktische informatie hoe het onderwijs werkt op de basisschool, zoals bijvoorbeeld schooltijden, eten en drinken, ziekmelding, etc.

Mocht er geen plek zijn op deze school dan verwijzen zij jou door naar een andere basisschool in de wijk.

Basisscholen in 's-Hertogenbosch

Welke basisscholen er zijn in 's-Hertogenbosch vind je op de website van Scholen op de kaart, [den bosch - Zoeken | Scholen op de kaart](#)

Meer informatie over onderwijs in de gemeente 's-Hertogenbosch vind je op [Onderwijs - Gemeente 's-Hertogenbosch](#)

2.2 Kennismaken met school

Het is bij veel scholen mogelijk om kennis te maken met de schoolleiding. Vraag hiernaar bij de school. Tijdens dit kennismakingsgesprek spreekt de school met jou af wanneer jouw kind start met school.

2.3 Inschrijven van jouw kind(eren)

Om naar school te kunnen, is het nodig dat je jouw kind inschrijft voor een school via een inschrijfformulier. Vraag de school naar dit inschrijfformulier en hoe je die moet invullen en indienen.

2.4 Vervoer naar school

In Nederland brengen ouders de kinderen zelf naar school.

2.5 Fruit en lunch

Kinderen nemen zelf hun eten en drinken mee naar school. In de ochtend eten de kinderen vaak fruit of een gezonde snack en mogen ze wat drinken. De kinderen eten in de lunchpauze samen met hun klasgenootjes. Ze nemen hun eigen lunch (brood en drinken) mee. Snoep en frisdrank is niet toegestaan.

2.6 Ziekmelden

Is jouw kind ziek en kan daarom niet naar school? Dan moet je dit melden aan school. Je hoort op school hoe je jouw kind kunt ziekmelden.

3. Middelbaar onderwijs

Jongeren (12 t/m 18 jaar) die nieuw zijn in Nederland en in de gemeente 's-Hertogenbosch wonen, gaan naar het Middelbaar onderwijs. Om eerst goed de Nederlandse taal te leren spreken en schrijven gaan ze naar de Internationale Schakelklas (ISK). De ISK is een onderdeel van de Bossche Vakschool.

Voor jongeren tussen de 18 en de 20 jaar wordt tijdens een intakegesprek gekeken of er mogelijkheden zijn om op de ISK te starten of dat volwasseneneducatie beter past.

3.1 Aanmelden voor de ISK

Het hele jaar door kunnen jongeren worden aangemeld voor de ISK. Samen met de ouders/verzorgers en de jongere wordt er een afspraak gemaakt voor een intakegesprek. Tijdens het intakegesprek wordt er gekeken naar de mogelijkheden en soms wordt er nog informatie opgevraagd bij de vorige school. Daarna weten we of de jongere bij de ISK naar school kan en in welke klas hij/zij geplaatst wordt.

Aanmelden kan door contact op te nemen met de trajectbegeleider Anita Vissers. Je kunt haar mailen (a.vissers@isk-boschevakschool.nl) of bellen (+31 6 83 02 56 09). Voor overige vragen kun je mailen naar: info@isk-boschevakschool.nl

Het adres van de ISK is:
Rompertsebaan 63,
5231 GT 's-Hertogenbosch (ingang parkeerplaats Zevenhontseweg)

4. Beroepsonderwijs (MBO / HBO) en universiteiten (WO)

De meest recente informatie over studeren in het mbo, hbo of wo staat op de website van het UAF: www.uaf.nl/oekraine. UAF is een organisatie die zich inzet voor vluchtelingen. De website is ook in het Engels.

Als je wilt weten hoe jouw diploma overeenkomt met een Nederlands diploma, kun je terecht bij Nuffic: www.nuffic.nl. Deze website is ook in het Engels. Je kunt hier ook informatie vinden over studiekeus en het Nederlandse onderwijssysteem. Zie ook www.studyinholland.nl

In 's-Hertogenbosch zijn er twee hogescholen die ook Engelstalige opleidingen hebben. Dit zijn het Avans (www.avans.nl) en HAS (www.has.nl). Beide hogescholen hebben een internationale afdeling. Er zijn ook hogescholen en universiteiten in andere steden, die goed met de trein bereikbaar zijn.

5. Nederlandse taallessen voor volwassenen

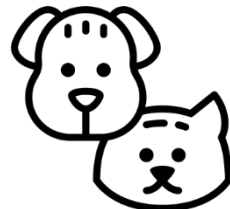
Je kunt Nederlandse taallessen volgen bij Het Bossche taalnetwerk. Deze lessen zijn gratis en worden gegeven door vrijwilligers. Wil je weten welke gratis cursussen je kunt doen, bel dan met Laury Schellekens, +31 6 21 38 59 90 of stuur een e-mail naar info@hetbosschetaalnetwerk.nl.

Daarnaast is er ook een mogelijkheid om formele taallessen te volgen bij Capabel Taal. Deze lessen worden gegeven door een NT1-docent. Capabel biedt trajecten aan van in totaal 20 weken (2 keer per week les) of 40 weken (1 keer per week les). Voorwaarde om hier taallessen te volgen is dat het gaat om mensen die voor langere tijd in Nederland verblijven en die het traject van 20 of 40 weken kunnen afmaken. Indien dat niet het geval is, dan wordt er eerst doorverwezen naar het Bossche Taalnetwerk. Meer informatie over Capabel Taal vind je op de website www.capabeltaal.nl.

6. Meer informatie onderwijs in Nederland

Het Nederlandse onderwijssysteem kan anders zijn dan je gewend bent. Op <https://www.refugeehelp.nl/get-help/category/education> vind je informatie over het Nederlandse onderwijs voor kinderen en volwassenen, gratis cursussen en hoe een studie in Nederland voortgezet kan worden.

Huisdieren

1. Ik heb een huisdier, wat moet ik doen bij aankomst in de tijdelijke opvang?

Heb jij een huisdier, maak dan een afspraak bij een dierenarts. Tijdens deze afspraak wordt jouw huisdier geregistreerd, gechipt en gevaccineerd volgens de Nederlandse regelgeving.

Als je papieren van je dier hebt meegenomen uit Oekraïne, neem deze dan mee naar de dierenarts. De dierenarts zorgt dat alles bij elkaar in het paspoort van je dier komt te staan.

2. Ik wil, nadat mijn dier is geregistreerd, gechipt en gevaccineerd, een dierenarts bezoeken. Hoe regel ik dit?

Je kunt contact leggen met Dierenkliniek Den Bosch. Zij zijn bereikbaar op telefoonnummer +31 73 621 35 79. Adres: Jacob van Wassenaerstraat 6 in 's-Hertogenbosch. Je kunt jouw woonbegeleiders om hulp vragen bij het maken van een afspraak.

3. Waar kan ik diervoer krijgen?

Je kunt diervoer kopen in de supermarkt of bij een dierenspeciaalzaak.

4. Wat moet ik weten als ik mijn hond uit ga laten?

We hebben in de gemeente 's-Hertogenbosch 3 regels als je jouw hond gaat uitlaten:

1. Hondenpoep altijd opruimen.
2. Honden overal aan de lijn.
3. Honden niet op kinderspeelplaatsen.

Alvast hartelijk dank voor jouw medewerking!

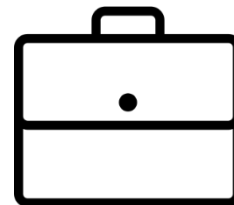
Mobiel en internet

1. Kan ik gebruik maken van Nederlandse telefoonaanbieders?

Nederlandse mobiele providers KPN, Vodafone, Ziggo, Hollandsnieuwe, Lebara and T-Mobile brengen tijdelijk geen kosten in rekening voor bellen en sms'en naar Oekraïne. Op <https://www.refugeehelp.com/get-help/category/mobile-internet> (of scan de QR-code) lees je wat de afspraken per provider zijn. De site kan je rechtsboven in de hoek in de Oekraïense taal zetten.

Als je nog geen Nederlands mobiel abonnement hebt, kan je met een gratis Lebara prepaid kaart direct en zonder beltegoed gratis onbeperkt bellen en sms'en naar Oekraïne. Deze gratis Lebara simkaart is onder andere verkrijgbaar bij tankstations en zelfstandige telecomwinkels.

Werk, inkomen en leefgeld

1. Mag ik hier in Nederland aan het werk?

Vluchtelingen met een Oekraïens paspoort mogen in Nederland werken of vrijwilligerswerk doen. Werkgevers wordt gevraagd om Oekraïense medewerkers aan te melden bij het UWV, zodat bekend is wie waar werkt. Het doel hiervan is om zicht te houden op de groep Oekraïners die aan het werk gaat, en het beperken van de risico's op onderbetaling en slechte arbeidsomstandigheden.

2. Wat moet ik regelen voordat ik aan het werk kan in Nederland?

- Je hebt een BSN-nummer nodig. Zonder een BSN kun je in Nederland niet werken voor een Nederlandse werkgever. De werkgever heeft jouw BSN nodig voor opgave van de loonbelasting.
- Je moet een bankrekening hebben, zodat de werkgever jouw loon aan jou kan overmaken.
- Je moet een brief hebben als bewijs dat je een vluchteling uit Oekraïne bent en in Nederland mag verblijven. Anders kunnen werkgevers niet vaststellen of je rechtmatig in Nederland verblijft.

3. Hoe vind ik werk in Nederland?

Op de opvanglocaties in de gemeente 's-Hertogenbosch zijn er twee contactpersonen 'Werk' aanwezig. Dit zijn Martin van Grinsven en Marit Pijnenburg. Zij hebben een groot netwerk van betrouwbare werkgevers in en rondom 's-Hertogenbosch. Zij zijn elke woensdagochtend van 09.00-12.00 uur op de locatie aan de Bruistensingel 300 en elke vrijdagochtend van 09.00-12.00 uur aanwezig op de Hervensebaan 1. De gegevens van de contactpersonen 'Werk' zijn:

- Martin van Grinsven
m.vangrinsven@s-hertogenbosch.nl
+31 6 21 81 90 58 (Nederlands, Engels, Duits en afwezig op maandag)
- Marit Pijnenburg
m.pijnenburg@s-hertogenbosch.nl
+31 6 21 19 94 84 (afwezig op maandag)

Ook kun je een baan zoeken via social media. Op netwerksites als LinkedIn, Facebook en Twitter kun je online netwerken en vacatures vinden. Ook bij uitzendbureaus (bijv. Randstad, Tempoteam, Adecco) en op www.werk.nl worden veel banen aangeboden.

In Nederland en ook in 's Hertogenbosch is de vraag naar arbeidskrachten op het moment erg groot. Bij onderstaande branches hebben werkgevers veel vraag naar personeel:

- Bouw- en installatiebranche	- Land- en tuinbouw
- Horeca	- Transport en logistiek
- Detailhandel	- Schoonmaak
- Zorg	- Onderwijs en kinderopvang

4. Heb ik werkervaring en/of een schooldiploma nodig om in Nederland aan het werk te gaan?

Het is belangrijk dat je weet welk werk je wilt doen. Ook is het belangrijk dat je je werkervaring en opleiding goed in beeld hebt. En weet waar je goed in bent. In Nederland zijn opleiding en diploma's erg belangrijk bij het vinden van werk. Werkervaring alleen is niet altijd voldoende. Heb je een opleiding afgerond en beschik je over een diploma, dan is het belangrijk dat je dit aangeeft in een cv.

Heb je nog geen cv? Maak deze dan zelf. Vind je dit lastig dan kun je contact opnemen met de contactpersonen 'Werk'.

5. Moet ik Nederlands spreken om werk te vinden in Nederland?

Als je in Nederland aan het werk gaat, is het belangrijk dat je een basiskennis van de Nederlandse taal hebt. Jouw kansen op het krijgen van een baan nemen aanzienlijk toe als je Nederlands spreekt. Als je Nederlands wilt leren, zijn er verschillende mogelijkheden. Ook zijn er websites waar je zelf kunt oefenen:

- Het Bossche Taalnetwerk (bibliotheek, wijkpleinen, ABC leer mee, Koning Willem I College, Vluchtelingenwerk)
- www.oefenen.nl (eerst gratis code aanvragen)
- www.nt2taalmenu.nl (veel soorten oefeningen)
- www.vandale.nl (gratis woordenboek)
- www.nt2.kennisnet.nl/oefenen/nederlands
- www.digischool.nl (Nederlandse spellingregels)
- www.exercisesinburgering.nl (oefenen met woorden en zinnen herhalen)

Bij veel werkgevers is het spreken van Engels ook mogelijk. Ook om Engels te leren, zijn er websites waar je kunt oefenen. Vraag hiernaar bij jouw woonbegeleider.

6. Hoe weet ik of dat de werkgever waarvoor ik ga werken, betrouwbaar is?

Krijg je een aanbod van werk, dan is het belangrijk dat je dat bespreekt met een van de contactpersonen 'Werk'. Zij kunnen goed inschatten of het een betrouwbare werkgever is, zodat je onder de juiste voorwaarden bij een werkgever aan de slag kunt. Ook kijken zij samen met jou of de arbeidsovereenkomst voldoet aan de Nederlandse wetgeving. Denk aan het wettelijk minimumloon dat geldt in Nederland, het aantal uur dat je gaat werken, etc.

7. Ik heb werk gevonden en moet een arbeidscontract tekenen. Wat moet in dit contract staan?

In een arbeidsovereenkomst worden afspraken vastgelegd tussen de werkgever en jou. Er staan gegevens in van beide partijen, maar ook zaken als de datum van indiensttreding, het aantal te werken uren per week, de functieomschrijving, het te ontvangen maandsalaris, het aantal vakantiedagen, reiskosten, benodigde bedrijfskleding, de duur van de opzegtermijn, etc.

Het is belangrijk dat je **nooit** je originele officiële identiteitspapieren afgeeft bij je werkgever, maar altijd een kopie. Vraagt de werkgever bijvoorbeeld om jouw paspoort, dan geef je hem een kopie.

7.1 Proeftijd

In Nederland is het gebruikelijk te werken met een proeftijd. Een proeftijd is een soort kennismakingsperiode. Tijdens deze periode kunnen jij en je werkgever het arbeidscontract direct opzeggen. De duur is afhankelijk van de duur van het arbeidscontract. In jouw geval gaat het bijna altijd om een proeftijd van één maand.

7.2 Wettelijk minimumloon

Alle werknemers in Nederland vanaf 21 jaar hebben recht op het wettelijk minimumloon. Dit is het loon dat je minimaal moet ontvangen als je werkt. Voor jongere werknemers geldt het minimumjeugdloon. Het is belangrijk dat je in je arbeidscontract erop let dat je niet minder gaat verdienen. Ook is er een verschil tussen het bruto- en het nettobedrag. Netto is wat je aan het eind van de maand op jouw bankrekening gestort krijgt.

Minimumloon	Bruto maandbedrag in €	Bruto weekbedrag in €
21 jaar en ouder	1.725,00	398,10

20 jaar	1.380,00	318,50
19 jaar	1.035,00	238,85
18 jaar	862,50	199,05
17 jaar	681,40	157,25
16 jaar	595,50	137,35
15 jaar	517,50	119,45

7.3 Hoe lang is het arbeidscontract geldig?

In het arbeidscontract staat hoe lang het contract geldig is, dus tot wanneer je werkt. Dit noemen we een tijdelijk contract. Teken je een vast contract, dan gelden de afspraken in het arbeidscontract zolang je bij hetzelfde bedrijf in dezelfde functie werkt.

8. Aan welke regels moet ik me houden als ik ga werken in Nederland?

Het kan zijn dat de Nederlandse cultuur anders is dan je gewend bent. Onderstaande zaken zijn belangrijk wanneer je in Nederland aan het werk gaat:

- Kom je afspraken na én kom op tijd.
- Als je ziek bent, dan is het belangrijk dat je dit direct aan je leidinggevende meldt.
- Nederlanders zijn erg direct en zeggen wat ze vinden, zowel complimenten als kritiek. Iedereen geeft elkaar feedback, ongeacht rang.
- Nederlanders verwachten dat je duidelijk bent over wat je (niet) wil.
- Het is belangrijk dat je voor jezelf opkomt, durf te vragen.
- Als je ziet dat er iets niet goed gaat, maak je het bespreekbaar.
- Presentatie en een verzorgd uiterlijk zijn erg belangrijk in Nederland.

9. Kunnen mijn kinderen naar een opvang als ik moet werken?

Ja, je kinderen kunnen overdag naar een opvang als jij moet werken. Dit geldt voor kinderen van 0 t/m 3 jaar die nog niet naar school gaan. Én voor kinderen op de basisschool van 4 t/m 12 jaar die na school opgevangen moeten worden. Het is belangrijk dat je opvang voor de kinderen regelt. Dit kun je het beste bespreken met je werkgever en met de kinderopvangorganisatie in de buurt. Zij bieden een erkende en bekostigde vorm van kinderopvang aan. Je moet zelf de kinderopvang regelen en betalen. Afhankelijk van je inkomen en omstandigheden kun je in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag.

Deze kinderopvangtoeslag kan je aanvragen via de belastingdienst:

www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/toeslagen/content/toeslagen-voor-vluchtelingen-oukrajne

Soms is het lastig om snel kinderopvang te regelen. Dan is het ook een idee om dit zelf te organiseren, door bijvoorbeeld afspraken te maken met andere ouders die in gastgezinnen verblijven. Of misschien kan het gastgezin meedenken over hoe je dit kunt organiseren.

10. Heb ik recht op kinderbijslag?

In Nederland bestaan verschillende financiële regelingen die jouw inkomen uit werk ondersteunen. Je krijgt mogelijk recht op deze regelingen zodra je gaat werken en minderjarige kinderen hebt. Je moet hiervoor zelf een aanvraag indienen.

- Vraag kinderbijslag aan bij de Sociale Verzekeringsbank. Dit vraag je aan via de website: www.svb.nl/nl/kinderbijslag/nieuws/vluchtelingen-uit-oukrajne-en-kinderbijslag
- Vraag kinderopvangtoeslag aan bij de Belastingdienst als je gebruik maakt van kinderopvang voor uw minderjarige kinderen (zie vraag 9.)

11. Ik heb werk gevonden. Moet ik dit bij iemand melden?

Mocht je een werkgever hebben gevonden of ben je al aan het werk, dan is het belangrijk dat je dit aangeeft bij een van de contactpersonen 'Werk'. Zij vinden het belangrijk om te weten wie waar werkt, zodat zij kunnen beoordelen of dit veilig en volgens Nederlandse normen gebeurt. Geef je werkaanvaarding ook door via leefgeldoekraine@s-hertogenbosch.nl. Zodra je geld verdient, heeft dit gevolgen voor jouw leefgeld.

12. Heb ik recht op een WA-verzekering?

Met een WA-verzekering (Wettelijke Aansprakelijkheidsverzekering) ben je verzekerd voor schade die jij aan anderen en/of andermans spullen veroorzaakt en waar je voor aansprakelijk bent. Onder meer als je gaat werken, is het van belang dat je een WA-verzekering hebt.

Voor vluchtelingen uit Oekraïne die verblijven bij een gastgezin geldt dat zij meestal zijn meeverzekerd op de aansprakelijkheidsverzekering van het gastgezin. Zij worden dan door de verzekeraar beschouwd als logé. Voor schade toegebracht aan de woning en/of inboedel van het gastgezin dient ook in eerste instantie op de eigen woonhuis- en/of inboedelverzekering van het gasthuishouden geclaimd te worden. De verzekeraars Centraal Beheer Achmea, Melior en AxaXL hebben afgesproken dat dit geen gevolgen heeft voor de premie. Indien de Aansprakelijkheidsverzekering, woonhuisverzekering of inboedelverzekering (afhankelijk van de veroorzaakte schade) van het gastgezin geen dekking biedt, kan na schade een claim worden ingediend via de gemeente.

Voor gastgezinnen:

Neem altijd contact op met je verzekeraar om te melden dat je vluchtelingen in huis neemt. Je verzekeraar kan je dan ook van meer informatie voorzien.

13. Leefgeld

Als je valt onder de 'De Richtlijn Tijdelijke Bescherming (2001/55 EG)' heb je recht op een maandelijkse financiële toelage om te kunnen voorzien in het levensonderhoud. Je hoeft de financiële toelage niet zelf aan te vragen. Zodra je bent ingeschreven in de basisregistratie van de gemeente 's-Hertogenbosch, krijg je automatisch een brief van de gemeente waarin staat hoeveel leefgeld je per week ontvangt. U krijgt geen leefgeld als u werkt of particulier een woning huurt.

13.1 Hoe werkt het leefgeld?

Mensen die als vluchteling uit Oekraïne in de gemeente 's-Hertogenbosch verblijven, krijgen leefgeld van de gemeente 's-Hertogenbosch. Zodra je een BurgerServiceNummer (BSN) hebt, kan je een Nederlandse bankrekening openen waarop het leefgeld wordt gestort. Enkele banken waar je gemakkelijk een bankrekening kan openen zijn ING en Rabobank. Geef je bankrekeningnummer door via leefgeldoekraine@s-hertogenbosch.nl.

13.2 Heb ik recht op leefgeld als ik aan het werk ga?

Wanneer je aan het werk gaat, heb je geen recht meer op het leefgeld dat je ontvangt. Het maakt voor het stopzetten van jouw leefgeld niet uit hoeveel je verdient of hoe oud je bent. Het leefgeld stopt vanaf de eerste dag van de daaropvolgende maand. Ook het leefgeld van uw gezinsleden wordt stopgezet.

13.3 Hoe vraag ik kinderbijslag aan als ik gaat werken?

In Nederland bestaan verschillende financiële regelingen die jouw inkomen uit werk ondersteunen. Je krijgt mogelijk recht op deze regelingen zodra je gaat werken en minderjarige kinderen hebt. Je moet hiervoor zelf een aanvraag indienen.

- Vraag kinderbijslag aan bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Dit vraag je aan via de website: www.svb.nl/nl/kinderbijslag/nieuws/vluchtelingen-uit-oekraïne-en-

[kinderbijslag](#)

- Vraag kinderopvangtoeslag aan bij de Belastingdienst als je gebruik maakt van kinderopvang voor jouw minderjarige kinderen:
<https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/kinderopvangtoeslag/content/hoe-moet-ik-kinderopvangtoeslag-aanvragen>

13.4 Hoe moet ik het leefgeld stopzetten?

Het is belangrijk dat je bij de gemeente 's-Hertogenbosch meldt dat je aan het werk gaat. En dat je het leefgeld dat je ontvangt, dus wilt stopzetten. Dit kan door een e-mail te sturen naar: leefgeldokraine@s-hertogenbosch.nl. Ga je aan het werk en zet je je leefgeld niet stop? Dan wordt het teveel ontvangen bedrag teruggevorderd.

13.5 Ik stop met werken. Heb ik dan weer recht op leefgeld?

Stop je met werken, dan heb je weer recht op leefgeld. Het is belangrijk dat je dit meldt bij de gemeente 's-Hertogenbosch Dat kan via dit e-mailadres: leefgeldokraine@s-hertogenbosch.nl.

13.6 heb ik recht op leefgeld als ik een woning huurt?

Als je zelf een woning huurt om in te gaan wonen, heb je geen recht meer op leefgeld. Stuur een mail met een kopie van jouw huurcontract op naar <mailto:leefgeldokraine@s-hertogenbosch.nl> als je gaat verhuizen naar een woning die je zelf huurt.

